

vergadering **C131**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Onderwijs

van 20 januari 2022

(Wegens de coronamaatregelen werd deze vergadering via videoconferentie georganiseerd.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de verankering van de zomerscholen en de eventuele impact ervan op de herschikking van de schoolvakanties – 1136 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de koopkracht van de scholen – 1298 (2021-2022)	10
VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het stelsel van langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische redenen en het onderwijspersoneel in langdurig ziekteverlof dat tussen twee stoelen valt – 1310 (2021-2022)	15

VRAAG OM UITLEG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de verankering van de zomerscholen en de eventuele impact ervan op de herschikking van de schoolvakanties
– 1136 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, in 2020 werden voor het eerst zomerscholen ingericht in Vlaanderen en Brussel als noodingreep om tegemoet te komen aan de leerachterstand die leerlingen tijdens de schoolsluitingen in het voorjaar opgelopen hadden. Het concept werd herhaald in de zomervakantie van 2021. Toen werden er in Vlaanderen zo'n 180 zomerscholen ingericht, waaraan ongeveer 7500 leerlingen deelnamen. Intussen is er een voorontwerp van decreet goedgekeurd om de zomerscholen structureel te verankeren, zodat ze vanaf nu elke zomer kunnen plaatsvinden.

Hoewel de zomerscholen ongetwijfeld een gunstig effect hadden op de leerlingen die deelnamen, zijn er toch een aantal vragen te stellen. Dat is ongetwijfeld niet nieuw voor u. De zomerscholen bereiken namelijk lang niet alle leerlingen. In de eerste plaats is deelname vrijwillig. Maar meer dan dat: niet alle leerlingen die willen deelnemen aan een zomerschool, kunnen dat ook. De organisatie ligt in handen van lokale besturen en onderwijsinstellingen. Afhankelijk van de woonplaats heeft een leerling dus al dan niet de kans om zich in te schrijven en deel te nemen. De geografische spreiding is niet gelijk: vorige zomer had West-Vlaanderen bijvoorbeeld merkkelijk minder initiatieven dan andere provincies. Daardoor missen vele leerlingen de kans om via zomerscholen de opgelopen leerachterstand te verkleinen.

Het voorontwerp van decreet stelt terecht: "De leerachterstand willen we voornamelijk wegwerken in de scholen én tijdens de schooluren (...)." Dat suggereert een alternatieve piste, namelijk de inkorting van de zomervakantie. Met het herschikken van de schoolkalender worden wel alle leerlingen bereikt. Die maatregel heeft dus een veel bredere impact. Zoals bekend, zal Franstalig België vanaf volgend schooljaar al aan de slag gaan met een nieuwe schoolkalender. We vragen ons dan ook af of dat scenario ook in Vlaanderen nog op tafel ligt.

Minister, hoe zult u de toegang tot zomerscholen garanderen voor elke leerling, zodat iedereen die wil deelnemen, zich ook effectief kan inschrijven? Hoe zal een gelijke geografische spreiding van de zomerscholen worden gegarandeerd? Hoe verhoudt het structureel verankeren van de zomerscholen zich tot het debat over een alternatieve schoolkalender? Betekent dit ontwerp van decreet dat die optie definitief van de baan is? Of sluiten zomerscholen voor u een kortere zomervakantie en herverdeling van de schoolvakanties niet uit? Franstalig België wil wel al kortere zomervakanties invoeren vanaf volgend schooljaar. Was hier nog bijkomend overleg over met de Waalse minister van Onderwijs? Welke initiatieven worden genomen om bijvoorbeeld jeugdwerking en opvang af te stemmen op de verschillende schoolkalenders in Brussel en de faciliteitengemeenten? Kan het een optie zijn om in de faciliteitengemeenten al proefprojecten op te zetten met een herschikking van de schoolvakanties, ook in Nederlandstalige scholen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat betreft de toegankelijkheid van de zomerschool denk ik dat het ontwerp van decreet heel duidelijk is: een zomerschool moet volledig gratis zijn voor zowel ouders als leerlingen. Een tweede aspect is dat het wordt

georganiseerd op basis van vrijwilligheid. We gaan niemand verplichten om naar zo'n zomerschool te gaan. Ik denk dat je dan het draagvlak zou ondergraven als het echt een soort straf is, terwijl we nu proberen om het aantrekkelijk te maken voor de kinderen. Het blijft vakantie. Het moet plezierig blijven.

Op grond van de evaluatie hebben we ook vastgesteld dat de meeste kinderen en jongeren ook ervaren dat het gewoon plezierig is. Het is leerstof in een leuke context en in combinatie met sport en spel. Dat is net het aantrekkelijke. Het blijft natuurlijk vakantie.

Het initiatief voor het inrichten van zomerscholen leggen we in het voorontwerp van decreet bewust bij lokale besturen en onderwijsinstellingen, die ook een beroep kunnen doen op derden, op andere organisaties. Zo garanderen we een gelijkvormig systeem, maar uiteraard met lokale accenten en een aanbod op maat van de specifieke stad, gemeente of school. Een lokaal bestuur kan ook gemakkelijk lokale partners inschakelen die in staat zijn om ook meer kwetsbare doelgroepen te bereiken. Ik denk aan jeugdwerkers en lokale welzijnsorganisaties zoals het OCMW.

We werken met een projectoproep die gebaseerd is op vrijwilligheid voor lokale besturen. We gaan ze niet dwingen om dat te organiseren. Zodra we een decretaal kader hebben, maakt het dat misschien wat aantrekkelijker voor zowel scholen als lokale besturen om erin mee te stappen, maar het zal geen verplichting zijn. Men kan ook samenwerken om zo een groter gebied te kunnen afdekken. We hebben natuurlijk al in 2020 en 2021 zomerscholen ingericht. Het systeem raakt almaar bekender. Ik reken er enigszins op dat er almaar meer zomerscholen zullen worden ingericht. Wanneer je een decretale regeling treft, brengt het ook een zeker comfort en enige rechtszekerheid. Je weet dan dat wanneer je de inspanning doet om dat op poten te zetten, dat niet bij die ene keer moet blijven maar dat die organisatorische inspanningen weerkerend vruchten kunnen afwerpen. Ik denk dus dat het zeker de moeite waard is voor een lokaal bestuur om ervoor te zorgen dat de zomerschool één keer wordt opgericht en vervolgens zichzelf kan herhalen.

Een zomerschool hoeft niet beperkt te zijn tot de leerlingen van de eigen school. Dat was in het verleden ook niet het geval. Ze kan worden opengesteld voor alle leerlingen die willen aansluiten.

Het ontwerpdecreet neemt wel geen positie in ten opzichte van het debat met betrekking tot het al dan niet verlengen van de zomervakantie. Er wordt gewoon gezegd dat een zomerschool plaatsvindt tijdens de zomervakantie. Wat dat debat betreft, heb ik een advies gevraagd, zowel aan de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) als aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV). Ik ga daar niet op vooruitlopen. Het is een beetje gek dat je advies vraagt en voor het opleveren van die adviezen al een stelling zou gaan innemen. Dat zal ik dus niet doen. Ik wacht die adviezen af.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, dank u wel. Er zijn weinig antwoorden op mijn vragen. U hebt veel woorden gebruikt om te bevestigen wat een beetje het probleem is dat we onder ogen moeten zien ondanks alle inspanningen. Ik geloof dat de zomerscholen dit jaar wellicht nog een groter succes zullen kennen dan vorig jaar en dat het ontwerp van decreet daarbij zal helpen. Op zich heb ik daar geen probleem mee. Het probleem is dat niet alle leerlingen die willen of voor wie het goed zou zijn om deel te nemen aan zo een zomerschool, dat ook zullen kunnen. Dat blijft voor mijn fractie een fundamenteel probleem. Dat betekent een soort ongelijk leerrecht.

Ik denk dat we ons echt wel heel ernstige zorgen moeten maken over de leerachterstand door de coronacrisis en het feit, zoals wij hebben kunnen lezen in de krant,

dat zorgleerkrachten eigenlijk niet meer de tijd hebben om die kinderen die het nodig hebben, beter en op maat te begeleiden omdat ze op andere manieren moeten bijspringen. Het dreigt voor toch wel een grote groep die al problemen had, nog moeilijker te worden. Dat is niet geografisch te duiden. Het valt niet te zeggen dat dat probleem er niet is in bepaalde steden of gemeenten. De toegankelijkheid en het feit dat het een recht zou moeten zijn voor alle kinderen, blijkt een probleem.

In die zin neigen we toch veeleer naar die piste om de herverdeling van de schoolvakanties naar voren te schuiven. Dat lijkt ons toch wel een oplossing voor dat probleem. Laat duidelijk zijn dat dat het standpunt is van mijn fractie.

Wat de vierde vraag betreft, misschien heb ik dat even gemist. Dat ging over de faciliteitengemeenten en eventueel daar experimenteren. Zij zitten natuurlijk echt met het probleem dat jeugdwerk en andere zaken eigenlijk niet afgestemd zijn en dat de twee verschillende kalenders van de verschillende landsdelen op die plekken voor problemen zorgen. Is het een optie om daar met projecten te beginnen?

De voorzitter: De heer De Gucht heeft het woord.

Jean-Jacques De Gucht (Open Vld): Allereerst denk ik dat eenieder het belang van die zomerscholen moet erkennen. Dat is een heel goede zaak. Minister, het feit dat dat ook decretaal wordt verankerd, toont ook aan dat deze meerderheid, en ook u, daar toch wel een grote meerwaarde in ziet. Dat kan ook niemand ontkennen. De vraag is inderdaad wel op welke manier we ervoor kunnen zorgen dat die spreiding goed is en dat iedereen die dat wil, de mogelijkheid heeft om zomerschool te volgen. Het is gratis, waardoor de toegankelijkheid natuurlijk maximaal is. U haalde het ook aan: die vrijwilligheid is heel belangrijk in dezen. Mensen moeten zich daarvan bewust zijn.

Corona brengt voor u heel veel slapeloze nachten met zich mee. Dat besef ik. Dat maakt echter ook dat wij ons steeds meer bewust zijn van die leerachterstand die wordt opgebouwd door periodes waarin geen les wordt gegeven, waarin door corona grotere blokken minder les krijgen. Dan zie je die leerachterstand inderdaad groeien. Ik besef ten volle dat u daar alles aan probeert te doen. Ook de scholen, en in het bijzonder elke leerkracht in Vlaanderen, proberen er maximaal voor te zorgen dat er goede lessen kunnen worden gegeven, maar we kunnen niet anders dan besluiten dat er leerachterstand wordt opgebouwd.

Dan maak ik een bruggetje naar die discussie die we dringend eens moeten voeren over het verplaatsen van een deel van de weken van de zomervakantie naar andere vakanties. Men zal evenveel vakantie hebben, maar de vakanties die een week duren, kunnen bijvoorbeeld naar twee weken worden gebracht en de zomervakantie kan dan wat worden ingekort. Dat geeft de mogelijkheid om die leerachterstand, die zich sowieso opbouwt tijdens het zomerreces, te beperken. Als er tijdens dat zomerreces dan maximaal zomerscholen zijn, dan denk ik dat we een gedegen antwoord geven, als we daar dan nog aan koppelen dat die op een goede manier verspreid zijn over Vlaanderen. Zo kunnen we iedereen die in de zomer les wil volgen en de nodige stappen wil zetten om mee te kunnen in het volgende jaar, maximaal ondersteunen. Ik dank u in ieder geval al voor uw inspanningen. Ik ga ervan uit dat u die voortzet, dat u samen met ons kunt bekijken op welke manier we kunnen garanderen dat, waar je ook woont in Vlaanderen, die zomerscholen worden georganiseerd, en dat we echt dat debat voeren over het inkorten van de zomervakantie, waarbij de vakantie in haar geheel natuurlijk niet zal worden ingekort.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Collega, dank u wel voor de vraag. Minister, collega's, onze fractie is zeer duidelijk tevreden over het voorontwerp van decreet, al

was het maar omdat het legaliteitsbeginsel ons zeer dierbaar is en dat ook nodig is om ons onderwijs te organiseren. Op die manier wordt er een duidelijk decretaal kader gebouwd.

Minister, ik volg uw opmerking dat het nodig is dat dat kader er is, zodat men niet ad hoc telkens opnieuw moet nadenken over hoe die zomerschool kan worden georganiseerd. Collega's, de vraag naar de afstemming van de organisatie van het schooljaar is een legitieme vraag. Onze fractie vertrekt van twee standpunten. Ten eerste is er het standpunt van de leerling. Minister, u geeft aan dat men bij de zomerschool altijd moet uitgaan van vrijwilligheid, dat dat geen straf mag zijn. Als we de zomervakantie inkorten, dan zal net die doelgroep die dan ook naar de zomerschool mag gaan, die vakantie dan toch wel zeer sterk ingekort zien. Ik denk dat dat iets is dat we zeker ook moeten meenemen. Volgens mij zijn de zomerscholen en de organisatie van het schooljaar aanpakken dan ook zeer nauw met elkaar verbonden.

Ten tweede is er de zorg om de leerkrachten die de zomerscholen bemannen of bevrouwen. Ik vermoed dat collega Yalçın daar ook nog een voorbeeld van zal geven. We hebben ter zake een aantal criteria naar voren geschoven. Het lijkt me toch wel belangrijk om ook die zorg mee te nemen.

Minister, mijn heel specifieke vraag betreft de timing. Wanneer verwacht u dat alle adviezen binnen zijn? Wanneer kunnen we deze discussie voeren?

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): De vragen van collega Meuleman zijn inderdaad tweeledig: de zomerscholen en de ingekorte zomervakantie. Ik zou ze toch een klein beetje apart willen houden. Mevrouw Meuleman, vooreerst, ik meen mij te herinneren, maar misschien is mijn herinnering verkeerd, dat jullie in het begin heel enthousiast waren en mee ijverden voor het realiseren van die zomerscholen. Jullie zagen daar wel de baten van in qua ingaan op de leerachterstand en dergelijke meer. Nu bent u het die vrij kritisch reageert, terwijl onze fractie in het begin die zomerscholen wel een goed idee vond, maar zich afvroeg of ze de verwachting omtrent de leerachterstand wel zouden kunnen inlossen. We waren daar veeleer wat kritisch over, terwijl we nu proberen om alle goede praktijken te verzamelen om inderdaad zo veel mogelijk het doel van de zomerscholen te bereiken, namelijk inwerken op de groep die leerachterstand oploopt in de loop van het schooljaar, wat door corona werd versterkt.

Mevrouw Meuleman, heel die organisatie en realisatie van de zomerscholen, dat is natuurlijk een groeiproces. Ik denk dat we dat ook een kans moeten geven. We zien dat ook, als we het eerste jaar met het tweede jaar vergelijken. Nu we dat decretaal gaan vastleggen, zal dat groeiproces zich nog versterken. Mogelijk komen er ook hanteerbare dingen van goede praktijken. Ik kan me voorstellen dat er uitwisselmomenten zullen komen onder lokale besturen of scholen onderling.

Als lokaal bestuurder die dit jaar nu ook mogelijk zal proberen een zomerschool in te richten, vind ik de samenwerking met die scholen natuurlijk heel belangrijk. Die is cruciaal. We hadden gezegd dat het in de scholen de bedoeling is dat, indien leerkrachten vinden dat bepaalde leerlingen volgens hen in aanmerking kunnen komen of een meerwaarde kunnen vinden in zo'n zomerschool, ze dat ook echt bij het rapportje of bij de eindevaluatie zouden toevoegen. En bij het oudercontact zouden de ouders kunnen stimuleren om naar die school te gaan. Ik denk dat dat een heel belangrijke meerwaarde is. Daarin zit natuurlijk ook de kracht, de sterkte en de waarde van die zomerscholen.

Dat wordt nu gekoppeld aan het al dan niet inkorten van de zomervakantie. Voor ons is de discussie omtrent die zomervakantie nu eigenlijk niet aan de orde. Corona

brengt al genoeg met zich mee. Minister, we volgen u uiteraard in het feit dat u adviezen hebt gevraagd aan de SERV, de Vlor en dergelijke meer. We moeten die sowieso al afwachten, maar in tweede instantie zou ik toch ook afwachten wat de evaluatie en de besluiten van onze Waalse vrienden zijn. Zij zijn dat nu aan het doen. Wat zijn de voor- en de nadelen die daar naar boven komen? Waar botsen zij op? Misschien moeten we gewoon eventjes afwachten, zodat we niet dezelfde fouten hoeven te maken door dat nu holderdebolder, bijvoorbeeld met proefprojecten, op te starten.

Het lijkt mij ook geen goed idee om in Vlaanderen een aantal scholen te hebben die de vakantie gaan inkorten. Ik vraag me ook af, als we er dan toch op een bepaald moment over zullen discussiëren of we de grote vakantie, de zomervakantie dus, zouden inkorten, of dat dan per se aan het verlengen van een krokusvakantie en van een herfstvakantie moet hangen. Waarom is dat nodig? Waarom zouden we die twee weken niet gewoon in onderwijstijd omzetten? Waarom moet een krokusvakantie veertien dagen duren? Ik weet het niet. Er zijn misschien redenen voor en dan hoor ik ze graag. Maar waarom zou het moeten? Een week lijkt me wel voldoende. Een week vakantie, dan veertien dagen kerstvakantie, dan acht weken later weer een week vakantie ... We hebben al maar 180 schooldagen in een jaar en een jaar telt tussen haakjes 365 dagen. Er zijn maar 180 schooldagen. Als we er daar nog eens tien van afpakken hebben we er 170.

En we weten dat in het middelbaar de laatste week ook niet echt telt als onderwijs, want dat is meestal een week na de examens, waarin de evaluaties en de klassenraden gebeuren. Dat zijn dan ook weer een aantal dagen. Ik denk dat we daar toch nog wel eens heel goed over gaan moeten nadenken. Ik steun de minister in zijn pleidooi om hier niet holderdebolder mee aan de slag te gaan maar alle adviezen en alle praktijken die we nu vanuit Wallonië kunnen meekrijgen zeker mee te nemen alvorens we deze discussie nog maar opstarten.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Eerst en vooral wil ik zeggen dat ik mij grotendeels kan vinden in wat mevrouw Kerkels heeft gezegd. Dat debat moet absoluut gescheiden worden. Het moet nog gevoerd worden en dat moet zeker niet overhaast.

Waar ik mij zwaar in erger, collega's, is die vierde vraag van mevrouw Meuleman om in de faciliteitengemeenten proefprojecten te gaan opzetten in de Nederlandstalige scholen met de herschikking van de schoolvakantie. Sorry, collega's, maar als er nu zes gemeenten zijn die in de loop van de voorbije zestig jaar al te ver afgedreven zijn van Vlaanderen, dan zijn het toch wel de scholen in de faciliteitengemeenten. Wij betalen daar miljoenen euro's per jaar voor, aan personeel plus aan gebouwen en werkingsmiddelen en zo verder, voor de verfransing van ons eigen taalgebied. Want die kinderen gaan daarna altijd verder in Brussel in het Frans studeren. Integratie is dus nul. Wij zeggen: wie betaalt, bepaalt. Maar dat lukt hier niet want men geeft ons niet het recht om de inspectie – de minister heeft dat geprobeerd – in de faciliteitenscholen in Vlaamse handen te houden zodat wij kunnen nagaan of het niveau van het Nederlands in die Franstalige scholen wel hoog genoeg is. Als u nu zegt dat we het Nederlands onderwijs daar op een Franstalige leest gaan schoeien? Sorry, mevrouw Meuleman, maar dat is voor mij Anschluss. Ik weet niet of u beseft waar u mee bezig bent. Maar dat is rampzalig voor Vlaanderen om die faciliteitengemeenten – of stukjes daarvan – uit Vlaanderen te gaan weghalen en dan aan te sluiten bij Wallonië of Brussel. Dat is de ultieme droom van de Franstaligen. Dat is gewoon pure waanzin.

De voorzitter: Mevrouw Yalçin heeft het woord.

Hilâl Yalçin (CD&V): Minister, ik denk dat we hier met alle collega's wel kunnen beamen dat de zomerscholen een goed project waren en zijn. We kunnen het als

fractie toejuichen dat u dat decretaal wilt gaan verankeren. Het krijgt op deze manier zeker een duidelijk kader.

Ik zou wel nog op iets willen wijzen. Bij de organisatie van de zomerscholen kijken we inderdaad naar twee partijen. We hebben de leerlingen aan de ene kant die we vrijwillig toeleiden naar het traject. De leerling is gebaat met die lessen om de leerachterstand in te halen. Aan de andere kant hebben we ook leerkrachten nodig die deze leerlingen kunnen begeleiden. Ik ben er getuige van hier bij mij in mijn eigen stad dat het niet heel evident is om voldoende leerkrachten te vinden in de zomervakantie die die rol kunnen opnemen.

In tijden dat we heel veel vragen krijgen van leerkrachten tijdens het schooljaar, nu zeker in deze coronatijden, is het natuurlijk wel iets waarover we moeten waken: dat we voldoende mensen hebben om de geografische spreiding te kunnen waarborgen. Ik kijk zeker uit naar het debat dat hierover gevoerd kan worden. Welke profielen zouden die zomerscholen kunnen bemannen en vinden we voldoende mensen die dit willen en kunnen opnemen in deze zomermaanden? Dit wilde ik zeker nog toevoegen aan het debat. We mogen dat niet uit het oog verliezen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil eerst een nuance maken met betrekking tot het succes van de volgende edities van de zomerscholen. Als we vergelijken met de vorige editie moeten we wel rekening houden met het gegeven dat er soms wel een reisverbod was, wat ongetwijfeld heeft bijgedragen tot het succes. Dat om te nuanceren.

Dat zomerscholen niet op alle plaatsen zullen worden opgericht mag er niet toe leiden dat we een succesverhaal met enige zurigheid gaan bekijken. We moeten dit verhaal versuikeren en niet verzuren. We zijn begonnen met dit uit te bouwen in heel moeilijke tijden, in periodes waarin ook diegenen die je daarvoor aanspreekt al bij voorbaat overbelast waren. Ik heb het dan niet alleen over leerkrachten maar bijvoorbeeld ook over lokale besturen. Sommige hebben waarschijnlijk soms wel hartgrondig gevloekt maar ze hebben het uiteindelijk toch allemaal maar mooi voor elkaar gekregen. Dus alle waardering voor hen.

We gaan niet uit van dwang ten opzichte van scholen of van lokale besturen om dat te gaan organiseren. We proberen gewoon zo maximaal mogelijk te versuikeren. De decretale verankering geeft rechtszekerheid naar de toekomst toe. Als je investeringen doet om zo'n zomerschool en een netwerk op te zetten dan werpt dat vruchten af dit jaar en volgende jaren. Er zijn ook voldoende subsidies. Ook dat gaan we verankeren. Het is ook wel belangrijk dat je je verzekerd weet van een financiering. De financiering is nu toch redelijk goed, ruim mag ik zeggen. Ik denk niet dat de organisator daar de broek aan scheurt, integendeel.

Houd ook een beetje rekening met het lokale draagvlak. De kruik gaat zolang te water tot ze barst. Dat zou het resultaat kunnen zijn wanneer je uitgaat van dwang. Laat het ons gewoon zo aantrekkelijk mogelijk maken. Ik ga voor het schoolse, het pedagogische luik wel uit van capabele vrijwilligers. Daar vragen we wel pedagogische vereisten. Maar dat hoeven geen leerkrachten te zijn, dat kunnen gepensioneerde leerkrachten zijn of studenten. Daar zijn wel wat mogelijkheden. Voor het luik vrije tijd is de vijver vanzelfsprekend wat ruimer en de mogelijkheden zijn daar wat breder.

Over de discussie rond de zomervakantie en de al dan niet verlenging daarvan heb ik adviezen gevraagd bij de Vlor en de SERV. Ik ga daar niet op vooruitlopen. Wat de Vlor betreft heeft men mij laten weten dat er advies zou komen voor het einde van het schooljaar. Maar men zou niet enkel kijken naar pedagogische aspecten

maar ook in een iets ruimer plaatje een en ander willen gaan belichten. Men heeft het dan over wat men noemt belendende percelen: kinderopvang – wat zijn daar de consequenties? – en het vrijetijdsaanbod. Quid de impact voor studenten maar ook voor studentenjobs. Hoe langer je erover nadent, hoe ruimer de implicaties zijn. Voor sommige mensen kan dat echt een wereld van verschil maken, waar je nu niet bij stilstaat, en zeker misschien wij niet als parlementsleden. Maar voor heel wat mensen gaat dat wel een heel serieuze complicatie hebben.

Proefprojecten organiseren in faciliteitengemeenten? Nu gaat u het kanon een beetje omdraaien, denk ik. Als men aan Franstalige zijde dat doet, dan respecteer ik dat, dat is de autonomie. De contacten zijn goed en ik respecteer volledig hun beslissing. Maar dat hoeft dan toch niet ipso facto consequenties te hebben voor onze scholen, voor de scholen van de Vlaamse Gemeenschap.

Tot nader order behoren de scholen in de faciliteitengemeenten ook tot de scholen van de Vlaamse Gemeenschap. Weze het dat er misschien in een andere taal wordt lesgegeven, maar het zijn scholen van de Vlaamse Gemeenschap en die volgen de vakantieregeling van de Vlaamse Gemeenschap. Een ander signaal gaan we daaromtrent niet geven.

Het is wat het is. Arm word ik daar niet van als kind van de Vlaamse Rand. Ik zie niet in in welke mate dat bijdraagt tot een harmonieuze lokale samenleving of een sterkere gemeenschap. Maar goed, dat is een ander debat.

Ik ga dit niet aangrijpen om die scholen een apart statuut te geven en daar afscheid van te nemen als zijnde verlengstukken van de Franse Gemeenschap in Vlaanderen. Dat zou verkeerd zijn.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dank u om ook op die laatste vraag te antwoorden. Dat is heel duidelijk, en niet echt verrassend natuurlijk.

Voor ons leek het zinvol, puur vanuit pragmatisch oogpunt en om het mogelijk te maken dat ouders samen met hun kinderen op vakantie kunnen gaan. Ook als mogelijke leeropportunity voor Vlaanderen is het niet zo'n vergezocht idee, maar ik realiseer me dat het iets moeilijker ligt. Daar wil ik niet verder op ingaan, dat is niet het verrassende.

Ik heb nog drie dingen. Het monitoren van de zomerscholen zal inderdaad superbelangrijk zijn. U houdt van voorzichtigheid, u zegt dat de mensen in de vorige vakanties niet op vakantie konden en nu wel. Het zal misschien wel moeilijker zijn om ze te organiseren. Er was heel veel voluntarisme bij de leerkrachten om die 'extra mile' te doen in de eerste coronagolf. Na vijf golven zitten ze echt op hun tandvlees en zou het moeilijker kunnen zijn. We moeten dat zeker goed in het oog houden. De leerachterstand is groot, we willen zo veel mogelijk kinderen die het nodig hebben en voor wie het goed zou zijn, bereiken. Dat blijft moeilijk.

Twee, zomervakanties mogen zeker niet holderdebolder worden ingekort. Omdat er zoveel afstemming nodig is met de reissector, met de kinderopvang, met de jeugdsector, met het hoger onderwijs, zelfs met het busvervoer en -maatschappijen, moeten we dat heel ruim op tijd doen. Zelfs de schoolkalender zou een stukje moeten worden hervormd. Als we met blokken werken, hoe gaan we dat dan organiseren? Er komt heel veel bij kijken. Net daarom moeten we op tijd een beslissing nemen om het dan geleidelijk in te voeren. Dat is mijn standpunt. Dit is dus zeker geen pleidooi voor holderdebolder, maar wel om er op tijd aan te beginnen, zodat het niet is zoals met veel hervormingen in Vlaanderen: dat het plots beslist wordt en morgen moet gerealiseerd zijn en dan loopt alles in het honderd. Dat was

zo met het M-decreet en met veel andere zaken. Ik pleit zeker in Onderwijs om de tijd te nemen.

Wat ik verrassend vind, mevrouw Krekels, is uw pleidooi om gewoon te gaan inkorten en niet te herverdelen. Dat is zeker niet het standpunt van mijn partij, omdat blijkt uit onderzoek dat die langere vakanties van twee weken het welzijn enorm ten goede komen, zowel van leerkrachten als van leerlingen. Eén week is eigenlijk te kort en onvoldoende om tot rust te komen. Die kleine vakanties zijn te kort. De Franse Gemeenschap werkt met zeven weken les, een afgerond blok. Dat is een schone manier om een stuk leerstof af te werken, dan twee weken vakantie om af te schakelen en weer zeven weken les. Dat komt het welzijn enorm ten goede. Ik hoop dat dit wordt meegenomen, want het is belangrijk om leerkrachten te behouden en kinderen te hebben die vlot leren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de koopkracht van de scholen – 1298 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, net als u, heb ik dagelijks contact met directies en leerkrachten van onze Vlaamse scholen. Ze signaleren mij onder andere dat het steeds moeilijker wordt om hun begroting uit de rode cijfers te houden en noemen daarvoor een hele reeks oorzaken. Sommige oorzaken zijn structureel van aard en knagen elk jaar nog een extra stukje koopkracht weg. Andere zullen misschien tijdelijk zijn, maar zorgen nu in ieder geval voor extra druk.

Een eerste belangrijke oorzaak is het toegenomen energiegebruik, dat overal spectaculair stijgt door klaslokalen zo veel mogelijk te ventileren.

Bovendien kijkt de hele samenleving aan tegen een schrikwekkende verhoging van de energieprijzen. In de commissievergadering van 7 oktober 2021 hadden we het naar aanleiding van een vraag om uitleg van collega Danen ook al over de stijgende energieprijzen en de impact daarvan op de werkmiddelen van scholen.

Deze prijsstijging manifesteert zich trouwens ook voor andere grondstoffen, zoals hout en metaal, die gebruikt worden in technische en beroepsopleidingen. En uiteraard drijft die ook de bouwkosten voor nieuwe schoolgebouwen sterk op.

Verder blijven de scholen toch ook wat zorgen hebben over de Digisprongmiddelen. De toekenning gebeurt op basis van de leerlingenaantallen van 1 februari 2020. In het gewoon secundair onderwijs, waar voor alle leerlingen een persoonlijk toestel moet worden voorzien, zijn dat 10.718 leerlingen minder dan het aantal op 1 februari 2021, of 2,5 procent. Voor die bijna 11.000 leerlingen zijn er geen Digisprongmiddelen. Scholen moeten die zelf voorzien.

Meer in het algemeen resulteert een stijging van de leerlingenaantallen trouwens maar voor 40 procent in een stijging van de werkmiddelen. Dat betekent dus een erosie van de werkmiddelen. Verliezen aan koopkracht uit het verleden als gevolg van onvolledige indexering, gestegen leerlingenaantallen of besparingen worden blijvend megedragen en ze versterken elkaar naarmate de tijd vordert. Ten aanzien van het verlies aan koopkracht ontstaat er dus een sneeuwbal effect.

Ontving u eerder ook al alarmerende signalen van scholen en schoolbesturen over de dalende koopkracht?

Welke maatregelen zult u nemen om de scholen te ondersteunen zodat zij de steeds hogere werkingskosten kunnen blijven dragen?

Bent u bereid de verdeling van de werkingsmiddelen te herbekijken? Zo ja, in welke zin?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Net zoals gezinnen en bedrijven worden ook scholen inderdaad geconfronteerd met stijgende facturen. Vooral de energieprijzen en prijzen van bouwmaterialen wegen zwaar door. En het beheren van de pandemie had ook een kostenplaatje. We hebben die signalen de voorbije jaren ook gehoord, en hebben scholen steeds waar we konden ondersteund.

We hebben het basisonderwijs gevrijwaard van de maatregel die in de Vlaamse overheid breed is genomen om werkingsmiddelen niet te indexeren. Hun werkingsmiddelen gaan, nu ook met de versnelde indexatie als gevolg van de hogere energieprijzen, versneld omhoog. Daarnaast werden met de gelijkschakeling van de werkingsmiddelen van kleuter- en lager onderwijs de werkingsmiddelen met 70 miljoen opgetrokken ten opzichte van schooljaar 2019-2020. Dat doen we op jaarbasis. Ik denk dat het zelfs 71 miljoen euro is.

In de bestrijding van de pandemie hebben we via de werkingsmiddelen bijkomend geld voorzien zodat scholen hun onderwijsaanbod in veilige omstandigheden kunnen organiseren. In totaal hebben we bijna 100 miljoen euro voorzien.

De Digisprong is ook een ongeziene investering. We hebben relancemiddelen gebruikt om te voorzien in extra digitale capaciteit en digitaal professionalisme in ons onderwijs. We gaven vorig jaar al een eerste schijf van 180 miljoen euro om te stellen voor leerlingen te kopen, waarbij voor de verdeling van de middelen de voorgaande teldag – dat was oktober 2020 – gehanteerd werd. Dit jaar voorzien we bijkomend nog 112 miljoen euro. Die zal verdeeld worden op basis van teldag van februari 2021.

Daarnaast werd er ook 50 miljoen euro extra aan werkingsmiddelen toegekend om de ruimere digitale infrastructuur op scholen te moderniseren. Waar dat op punt staat, kunnen scholen de overige middelen ook ruimer besteden. Degene die voordien al geïnvesteerd hadden, gaan we daarvoor niet afstraffen. Integendeel, men kan dit ruimer besteden. Ook om de leerkrachten van digitale apparatuur te voorzien, hebben we via de werkingsmiddelen vorige maand nog een extra budget van 85 miljoen aan scholen toegekend. De kritiek, die ik snap, dat er nu in een deel meer leerlingen zijn en het dus niet genoeg is, verbleekt daar toch een beetje bij als je ziet welke extra middelen we allemaal hebben gegeven. Dat zijn allemaal extra investeringen, toch wel redelijk ongezien.

We bekijken altijd de noden in het perspectief van de mogelijkheden. Die zijn bij ons ook gelimiteerd, natuurlijk. We moeten elkaar niets wijsmaken. We hebben heel veel extra middelen voorzien. Bij de begrotingsbespreking hebben we dat ook toegelicht. Herinner u dat we ook daar opnieuw een stijging hadden van, ik denk, 1,6 miljard euro in vergelijking met 2019. Dat zijn allemaal extra middelen, maar daar is inderdaad ook een beperking. Zeker als het gaat over de energiekosten moeten we ook kijken naar duurzame infrastructurele aanpassingen. We hebben enerzijds een budget van 3 miljard euro om te investeren in schoolinfrastructuur, wat ook altijd gepaard gaat met energetische ingrepen die op lange termijn een besparend effect hebben. Ook in het algemeen bieden we mogelijkheden aan via renteloze leningen voor verschillende investeringen in hernieuwbare energie en

investeringsmiddelen via het Klimaatfonds ten voordele van energiebesparende maatregelen.

Moderne, duurzame schoolinfrastructuur kan de energiefactuur mee verlagen en ook de onderhoudskosten reduceren. Binnen de DBFM-programma's (Design Build Finance Maintain) wordt deze onderhoudscomponent bovendien voor 90 procent gesubsidieerd. Dat geldt ook voor ons nieuw DBFM-programma 'Scholen van Vlaanderen'. Ik wil terzijde even meegeven dat de periode voor inschrijving nog loopt tot 31 maart. Bij dezen nog eens een warme oproep om daarvoor aan te melden.

Ik denk dat we vanuit de Vlaamse overheid op veel verschillende fronten en manieren inspanningen leveren. We zullen dat blijven doen, maar ik erken dat alles zijn beperkingen heeft.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, dank u wel. Ik weet en ik waardeer ook heel sterk dat er vanuit de Vlaamse overheid heel veel middelen naar het onderwijs stromen. Ik had heel specifiek de vraag of u die alarmerende signalen ook had ontvangen en of u bereid bent om die koopkracht effectief te onderzoeken en te zoeken naar de erosie van de werkingsmiddelen. Het is toch wel zeer belangrijk, als we excellent onderwijs willen hebben, dat we de scholen maximaal ondersteunen en weten wat er gebeurt op het terrein. U geeft aan dat er heel wat werkingsmiddelen zijn en dat er heel wat middelen naar het onderwijs stromen. Bijvoorbeeld de gelijktrekking van het kleuter- en het lager onderwijs is een structureel probleem dat nu eindelijk wordt opgelost. Maar de extra uitdagingen die er nu wel zijn, worden daarmee niet aangepakt. Ik geef een heel concreet voorbeeld. Corona hakt er niet alleen in wegens het feit dat men alle ramen en deuren moet openzetten net op het moment dat de energieprijzen zo hoog zijn. Maar bijvoorbeeld in technische scholen, die een heel financieel model hebben uitgewerkt, waar men bijvoorbeeld een kapsalon of een restaurant heeft waaruit men ook middelen genereert, ziet men dat er een heel deel van de inkomsten niet binnenkomt.

Dat financieel model waar men eigenlijk op verder bouwt, wordt op die manier onder druk gezet. Zeker in het vrij onderwijs, waar we verwachten dat er nog 30 of 40 procent uit eigen zak wordt betaald, zijn dat grote, nefaste vaststellingen bij de financiële modellen van scholen. Vandaar de vraag of we daar niet moeten gaan kijken wat dit alles betekent voor scholen. Als je weet dat binnen een school er van 100 euro vroeger 15 euro naar energie ging en dat nu 20 euro is, dan zijn dat toch wel belangrijke zaken. Er zijn heel wat vernieuwingen binnen onderwijs en er worden nieuwe methodieken aangekocht. We willen allemaal dat ons onderwijs op een zeer goede manier kwaliteitsvol onderwijs kan aanbieden. Als je dan merkt dat men erover twijfelt of men wel zal overschakelen naar een nieuwe methode wegens de kostprijs, dan heeft dat allemaal een effect. Daarom mijn vraag om als eerste in te zetten op een onderzoek dat de koopkracht van onze scholen in kaart kan brengen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (Vooruit): Hartelijk dank aan collega Vandromme om dit groot probleem voor de scholen aan te kaarten. Zowel collega Goeman als andere mensen uit onze fractie en ikzelf zijn ook al gecontacteerd door diverse scholen die met dezelfde problematiek en vooral dezelfde bezorgdheid zitten. We zien inderdaad enerzijds dat de energieprijzen voor iedereen en dus ook voor de scholen de pan uit swingen. Corona heeft inderdaad niet meegeholpen: voldoende verluchting, deuren open, ramen open, noem maar op. Daarnaast zien we ook dat wegens de coronacrisis de prijzen van materiaal enorm stijgen. Dat is niet alleen in het onderwijs zo, dat is ook in de lokale besturen zo. Voor het woonzorgcentrum hebben

wij gebudgetteerd dat wij door de verhoging van de prijzen 500.000 euro meer zullen moeten betalen. Het is dus niet alleen voor scholen zo. Lokale besturen worden geconfronteerd met de prijsstijging van materialen maar ook van andere producten. Natuurlijk zijn de scholen een van de eerste die bijzonder kwetsbaar zijn wat dat betreft.

Collega Vandromme had het daarnet over de aankoop van methoden die moeten worden uitgesteld. Er is nog iets weggevallen, en dat vind ik ook een belangrijke insteek. Voor de coronacrisis namen de scholen zelf heel wat eigen initiatieven om centen binnen te krijgen om methodes en didactisch materiaal aan te kopen. Dat is ook allemaal voor een groot stuk weggevallen. Als je merkt dat de scholen door corona de laatste jaren amper iets hebben kunnen organiseren dat extra geld in het laatje brengt, dan is dat een negatieve som van een en-en-verhaal die hen in de problemen brengt. Inderdaad, we hebben ook de index die enorm hard gestegen is, tot een hoogte die we al lang niet meer hebben gezien. Ondertussen groeit de indexatie van de middelen voor scholen niet evenredig mee. De minister heeft gezegd dat men heel wat miljoenen euro's investeert in het onderwijs wegens de open-endfinanciering. Maar als de middelen niet stijgen met de prijzen, verliezen de scholen geld. Daarbij is er nog eens het feit dat ze zelf veel minder inkomsten hebben. Een school kan een euro maar één keer uitgeven. Dat geldt natuurlijk ook voor de overheid. Daarom heb ik een dubbele vraag. Minister, zult u de werkingsmiddelen van de scholen een stuk aanpassen aan de huidige index zodat de scholen geen middelen verliezen? Of zult u – meten is weten, zoals collega Vandromme ook zei – op een heel objectieve wijze gaan kijken waar de noden het grootst zijn. Uiteindelijk gaat het over het didactische dat altijd op de eerste plaats komt. Maar we moeten er natuurlijk ook wel voor zorgen dat de scholen open kunnen blijven. Dan hangt de energiefactuur als een molensteen rond de nek van de scholen, scholengroepen en scholengemeenschappen. Minister, hoe ziet u dat, wetende dat u vanuit de hogere overheid niet steeds maar extra geld kunt blijven uitgeven?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Ik kan me helemaal vinden in de bijkomende vragen van collega Vandromme en collega Vandenbergh. Die monitoring is superbelangrijk. Men kan wel zeggen dat scholen voor een stuk geld krijgen bijgestoken en dat ze meer middelen krijgen, maar de vraag is of dat zal volstaan. Het is dus van belang om te monitoren.

Maar ik wil misschien nog een bijkomende suggestie doen. Ik stel vast dat heel wat scholen ook werken met gezamenlijke aankopen rond energie, en ook rond didactische middelen – papier, kopieerapparaten en dergelijke meer. Ik denk dat het goed is dat scholen ook ondersteund zouden worden in hun aankoopbeleid op de een of andere manier, omdat niet alle scholen daar gebruik van maken.

Een bijkomende opmerking is dat, wat betreft de energieaankoop, heel wat scholen in een soort gezamenlijke aankoop zitten van hun koepels of van andere consortia, om het zo te noemen. Dat maakt dat er een soort van prijsmilderend effect zit op die energieprijzen. Er is met andere woorden een soort sub-vaste prijs, een prijs die niet onbeperkt kan stijgen, dus niet maal drie of maal vier. Daar worden veel kmo's en particulieren mee geconfronteerd.

Maar ook dat heeft natuurlijk zijn grenzen. En als er opnieuw over die prijzen onderhandeld moet worden, volgend jaar of binnen twee jaar, dan zullen we natuurlijk een heel ander beeld krijgen, waarbij de scholen nog meer in de problemen zullen komen. Daarom is die vraag rond monitoring dus ook superbelangrijk. Het is niet omdat een school vandaag niet in de problemen zit, dat dat morgen of overmorgen ook niet het geval zal zijn. Want vandaag worden de hoge energieprijzen nog getemperd doordat veel scholen in groepsaankopen vervat zitten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Laat ons wel eerlijk zijn. Enerzijds hebben we al heel veel extra middelen kunnen vergaren voor Onderwijs. Kijk naar de begroting, en dan zie je dat er 1,6 miljard euro bij is gekomen. We hebben ook het principe verworven van de indexering van de werkingsmiddelen, wat niet bepaald volledig wordt doorgetrokken in andere beleidsdomeinen. Gelukkig hebben we dat dus wel.

Ik houd natuurlijk via mijn diensten en via het overleg met zowel de sociale partners als de koepels, en zelfs met de bonden, de vinger aan de pols. Maar ik wil ook geen verwachtingen creëren, nadat we al zoveel extra middelen hebben kunnen vergaren. Mijn collega van Financiën en Begroting is een fijne kerel, maar ik moet erkennen dat hij mij niet altijd even graag ziet komen, omdat ik al enkele keren langs ben geweest en ben vertrokken met volle valiezen. Die oefening is dus niet altijd voor herhaling vatbaar. Ik wil daar wel enige realiteitszin aan de dag leggen. Want je moet natuurlijk ook weten dat als je pleit voor nog eens extra middelen, het dan natuurlijk gaat over belastinggeld dat we dan moeten gaan halen bij andere beleidsdomeinen, en/of via een verhoging van belastingen. En dat zijn nu niet bepaald altijd keuzes die we graag maken.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoord. Toen ik vanmorgen de krant las, minister, zag ik op de eerste pagina iets over een ander beleidsdomein, en dat ging over de voetbalploegen die in rode cijfers komen te staan. Ik dacht: 'Oei, vanmiddag heb ik een vraag over Onderwijs, en het gaat eigenlijk een beetje over hetzelfde.' Het wordt wat lastig, het wordt moeilijk. Maar toch wil ik hier de vraag nog kracht bijzetten, al was het maar om echt te vragen om de vinger aan de pols te houden, om dat onderzoek te voeren.

Ik heb het even berekend, en als je de toename van het aantal leerlingen ten opzichte van de stijging van werkingsmiddelen zet, dan zien we dat dat eigenlijk niet sowieso een stijging is voor alle leerlingen die erbij komen. Want het leerlingenaantal in bijvoorbeeld het gewoon lager onderwijs kent in de periode van 2010 tot 2020 een stijging van 16,5 procent. Als je dat dan vergelijkt met de werkingsmiddelen, dan is dat een stijging van 6,6 procent. Dat is dus eigenlijk 40 procent dat niet extra betoelaagd wordt. Daar zou ik zeker de vinger aan de pols houden.

Wat ik ook hoor, minister, is de vraag of men ziet op het terrein dat de middelen steeds meer gekleurd worden. Dat maakt het ook niet gemakkelijk om een begroting op te maken, zeker als je in sommige domeinen rode cijfers ziet verschijnen. Ik vraag dan ook, in lijn met wat we zopas ook bij de cao-middelen besproken hebben, om toch te vertrekken vanuit vertrouwen, vanuit de autonomie die men op lokaal niveau kan leggen.

Wat ik zeker nog wil meegeven, minister: het kan absoluut niet de bedoeling zijn dat we de factuur zomaar doorschuiven naar de ouders en de leerlingen. Als we het bijvoorbeeld hebben over die Digisprongmiddelen, dan kan het niet dat scholen die bijvoorbeeld geen middelen gekregen hebben, net die scholen zijn die wellicht het meest gegroeid zijn, en waar de factuur dan wordt doorgeschoven naar de leerlingen. Ik denk dat elke leerling recht heeft op die Digisprongmiddelen, in welke school ze ook zitten. Mijn oproep is om daar de vinger aan de pols te houden.

Ik kijk uit naar uw bevindingen in de toekomst.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het stelsel van langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische redenen en het onderwijspersoneel in langdurig ziekteverlof dat tussen twee stoelen valt – 1310 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Karolien Grosemans

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Collega's, vorig jaar hebben we hoorzittingen en een gedachtewisseling gehad in deze commissie, rond de conceptnota van CD&V, inzake de nood aan nieuwe regelgeving omtrent de mogelijkheden om na een langdurige ziekte deeltijds en progressief het werk te hervatten. Daar werden enkele pijnpunten aangehaald, en ook suggesties ter verbetering gedaan.

Dan was er nog de commissievergadering van 10 juni 2021, waar u op een vraag van collega Grosemans bevestigd hebt dat er in de schoot van het sectorcomité een ad-hocwerkgroep zou worden opgericht over deze problematiek. U zou de vinger aan de pols houden inzake deze kwestie, en u zou eventueel nieuwe maatregelen nemen om langdurig zieke onderwijspersoneelsleden op maat van hun gezondheid weer aan het werk te helpen.

In oktober kondigde u een nieuwe maatregel aan, namelijk de mogelijkheid om na ziekteverlof te kunnen herintreden aan minder dan de drempel die op dit moment geldt, namelijk de helft van een opdracht. Dat is echt een initiatief dat tegemoetkomt aan een van de verzuchtingen uit de nota. Deze maatregel past ook binnen de context van de besparingen, en hij zou ingaan vanaf 2023.

Een andere verzuchting uit deze nota was dat langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen (LVVP med) onmogelijk blijkt voor een deel van de personeelsleden, namelijk diegenen voor wie geen volledige hervatting van de opdracht in het vooruitzicht kan worden gesteld, maar die geacht worden 'ooit misschien' nog volledig hun opdracht te kunnen hervatten, omdat de weg naar hun pensioenleeftijd nog lang is.

Veel zieke leerkrachten passen niet in de systemen van verlof voor verminderde prestaties wegens ziekte (VVP Ziekte) of LVVP med. Zij vallen tussen de plooiën van deze twee stelsels, wat soms tot schrijnende situaties leidt. Het gaat dan om mensen met ziektes die chronisch zijn en waar ze waarschijnlijk voor de rest van hun leven mee kampen. Maar dat is natuurlijk geen zekerheid. Het kan zijn dat er wel verbetering optreedt, als de medische technieken erop vooruitgaan. Maar het huidige LVVP med-stelsel is binair: ofwel ben je ongeneeslijk ziek ofwel niet. En dat beantwoordt niet meer aan de huidige realiteit, ik denk dat bijna iedereen daar wel van doordrongen is. Gezien de vergrijzing, de verhoging van de pensioenleeftijd en ook het lerarentekort zouden we in de toekomst wel eens naar een situatie kunnen gaan van heel veel chronische ziektes, ook onder de lerarenpopulatie op actieve leeftijd.

Behalve gekende chronische ziektes waar er twijfel is of je al dan niet geneesbaar bent – bijvoorbeeld het chronisch vermoeidheidssyndroom (CVS) of de gevolgen van bepaalde soorten kanker – is er nu ook nog het recente verschijnsel van long covid. Dat zijn mensen die covid hebben gekregen, en blijvende symptomen hebben. Denk aan verminderde longfunctie, kortademig zijn, stemverlies. En dat is natuurlijk ook weer een hinderpaal om opnieuw volledig aan het werk te gaan in het onderwijs.

Indien chronisch zieken in geen van deze twee stelsels terecht kunnen, zijn ze vaak gedwongen om deeltijds te werken, waarbij ze natuurlijk niet betaald worden voor de niet-gepresteerde uren. In het geval van niet-vastbenoemde leraren is de situatie dan ook vaak precair.

Minder werken zonder tegemoetkoming is financieel absoluut niet haalbaar voor velen onder hen, zeker voor de alleenstaanden binnen die groep, temeer omdat zij vaak ook nog extra kosten hebben verbonden aan hun aandoening.

Minister, vandaar mijn vragen. In de conceptnota herwaardering van de leraar van 6 december 2021 stelde u: "We zetten in op maatregelen om iedereen maximaal aan het werk te houden. We werken voorstellen uit ter responsabilisering van personeel en schoolbesturen om die afwezigheden en vervangingen te beperken. Pistes om het re-integreren van langdurig afwezige leerkrachten te versnellen, worden daarbij onderzocht. Er wordt hiervoor ook voldoende afgestemd met maatregelen die hieromtrent worden uitgewerkt voor het personeel van de Vlaamse Overheid." Behelst deze kwestie ook de genoemde categorie mensen die chronisch ziek zijn, maar niet passen in de beide stelsels? Ik hoop van wel, maar indien niet, waarom is die dan niet opgenomen bij de maatregelen in deze conceptnota?

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de mogelijke aanpassingen voor deze specifieke groep van chronisch zieken die tussen de twee stelsels in dreigt te vallen? Werd dat ondertussen besproken in de schoot van de sectorcomités? Indien ja, wat waren de conclusies ter zake? Werd dit sedert de laatste vraag om uitleg hieromtrent van juni ook al besproken binnen de Vlaamse Regering? Indien ja, wat zijn daarvan dan de voorlopige conclusies?

Welke concrete acties zult u ondernemen? Komt er een aanpassing van het stelsel van LVVP med, zodat chronisch zieken bij wie de aandoening nog niet aantoonbaar ongeneeslijk is daar ook onder zouden vallen of blijven vallen? Of vindt u het opportuun om een soort tussenstelsel tussen de beide stelsels te creëren dat tegemoetkomt aan de situatie van de genoemde categorie van chronisch zieken?

Hebt u zicht op de situatie van onderwijspersoneelsleden die ziek zijn geweest door covid en die wensen terug te keren naar het onderwijs, maar dat door de gevolgen van long covid niet meer volledig kunnen? Onder welk stelsel worden die dan meestal door Medex geëvalueerd?

In het recent gepubliceerde 'Rapport afwezigheden naar aanleiding van ziekte Vlaams onderwijspersoneel' van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) inzake ziekteverzuim in 2020 merkte ik een opvallende statistiek op in verband met LVVP med. In 2020 was het aantal aanvragen, inclusief verlengingen, 5334, wat merkkelijk hoger is dan het jaar ervoor. Toen waren het er maar 2415. Op zich is dat cijfer niet helemaal verwonderlijk, aangezien LVVP med voor personen is die niet worden geacht eruit te stappen tot aan hun pensionering. Door de langere loopbaan kan dat dus alleen maar stijgen. In 2020 zijn er echter slechts 2293, of 43 procent, van die aanvragen goedgekeurd, terwijl dat aandeel het jaar ervoor veel hoger was, namelijk 91 procent. Men zegt dan dat er het jaar ervoor veel dubbele aanvragen waren doordat mensen bij de eerste aanvraag niet volledig waren, maar dat grote verschil kan toch niet alleen daaraan te wijten zijn. Hoe evalueert u dat enorme verschil? Zijn daar bijvoorbeeld veel chronisch zieken bij van wie de LVVP med werd geweigerd of stopgezet?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Laeremans, u loopt een beetje op de zaken vooruit. Ik heb inderdaad gezegd dat we omtrent de mogelijke maatregelen met betrekking tot re-integratie in beginsel wel afspraken hebben gemaakt. We werken die nu verder uit, ook als het gaat over de re-integratie van langdurig afwezige

leerkrachten. Daar zijn we momenteel mee bezig. Het is uiteraard de bedoeling om zo veel mogelijk bestaande knelpunten aan te pakken en een oplossing te zoeken voor de categorie personeelsleden die uit de boot vallen. We proberen, trouwens ook in functie van het lerarentekort, gewoon om zo veel mogelijk mensen opnieuw aan het werk te krijgen. Dat is evident. We zijn daarover ook in discussie met de diverse betrokken organisaties en dus ook met de sociale partners. Samen met mijn administratie onderzoeken we ook welke concrete acties we ter zake kunnen ondernemen.

Ik zal ook het overleg opstarten binnen de sectorcomités van de Vlaamse Regering.

De administratie heeft geen gegevens over personeelsleden die door de gevolgen van long covid het werk niet kunnen hervatten. De diagnose valt onder het medisch geheim. Voor personeelsleden die afwezig zijn wegens long covid valt de periode van arbeidsongeschiktheid onder afwezigheid wegens beroepsziekte, in de veronderstelling dat de beroepsziekte erkend wordt door Medex.

Medex heeft momenteel nog geen enkele aangifte van een covidbesmetting erkend als beroepsziekte. Het koninklijk besluit van december 2021 tot wijziging van het koninklijk besluit houdende vaststelling van de lijst van beroepsziekten die aanleiding geven tot schadeloosstelling en tot vaststelling van de criteria waaraan de blootstelling aan het beroepsrisico voor sommige van deze ziekten moet voldoen, verscheen pas medio december 2021 in het Belgisch Staatsblad.

Medex kan nu nagaan of de besmetting voldoet aan de volgende voorwaarden: binnen een periode van veertien dagen waren er minstens vijf personen – niet noodzakelijk personeelsleden – die de ziekte COVID-19 hebben gehad; deze personen deelden dezelfde werkruimte als het getroffen personeelslid; bij elke persoon is de besmetting bevestigd door een moleculaire test of een antigeentest; alle positieve testen zijn afgelegd sinds 18 mei 2020; er is een epidemiologische samenhang tussen de bevestigde gevallen; de arbeidsomstandigheden bevorderden de overdracht van het virus, bijvoorbeeld geen afstand kunnen houden. Dat zijn de voorwaarden die ter zake zijn ingeschreven.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Maar ik moet me eigenlijk tevredenstellen met eentje op de vijf. Goed, het is allemaal onderzocht. Ik heb de indruk dat dat wat blijven hangen is, dat dat helaas nog wat meer tijd heeft genomen dan gehoopt. Dat is één.

Vraag vijf lijkt me niet beantwoord. Hoe komt het dat er daar zoveel minder erkenningen waren, terwijl het aantal aanvragen toch behoorlijk hoog was? Dat is vreemd. Ofwel moet ik een schriftelijke vraag stellen als u daar hier geen antwoord op kunt geven.

Ik wil even dieper ingaan op Medex. We horen verhalen dat ze soms heel vreemde beslissingen nemen. De ene keer wordt een persoon met een chronische ziekte wel langdurig verlof voor verminderde prestaties wegens medische redenen toegekend, en een jaar nadien bij een andere dokter niet meer. Er zit geen consistentie in die toekenning.

Een voorbeeld uit de praktijk. Een leerkracht werd eind oktober genezen verklaard van kanker en wou in het tweede trimester, na haar revalidatiesessies, geleidelijk terugkeren om aan 50 procent in een stelsel van LVVP te werken. Het heeft superlang geduurd voor zij iets hoorde van Medex en eer ze daar een dokter kon zien. In januari heeft Medex dan gebeld en vlakaf gezegd dat het nog even zou duren voor er controle zou komen, dat zij gewoon een extra verlenging van twee maanden bij de huisarts moest vragen. Die leerkracht zit thuis in ziekteverlof, terwijl ze

wel zou kunnen werken, zeker nu er zo'n hoge nood is aan personeel. Dat is onbegrijpelijk.

Ik zie alleen maar slechte prioriteiten maar ook onbekwaamheid van die dienst. Het is een federale dienst, u kunt daar niets aan doen. Maar het is wel de realiteit waarmee zieke leerkrachten soms wel te kampen hebben. Ik stel in heel deze coronacrisis opnieuw vast dat Vlaanderen niet autonoom genoeg is. We kunnen daarvoor niet zelf onze beslissingen nemen.

Het is bijvoorbeeld een minister als Vandenbroucke die dat doet: dit mag niet, dat mag niet, die leerlingen en die quarantaines, dat mag allemaal niet, want dat is nog een keer een verandering, terwijl we in Vlaanderen toch wel een grote consensus kunnen vinden. Het zijn de Belgische structuren die onze Vlaamse autonomie gewoon fnuiken. Ik hoop dat daar de komende jaren de prioriteit kan liggen om daar iets aan te doen.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Mijnheer Laeremans, het zal u niet verbazen dat ik bij uw vraag wil aansluiten. Naar aanleiding van onze conceptnota heb ik mij daar nog verder in verdiept. U roept de minister op om gebruik te maken van de Vlaamse autonomie om in te zetten op deze piste van re-integratie en die te versterken.

Minister, ik heb twee concrete voorstellen om net die re-integratie van langdurig zieke leerkrachten te ondersteunen, zeker voor die mensen die ook aan de slag willen. Collega Laeremans had al een voorstel. We zouden kunnen op zoek gaan naar mogelijkheden voor leerkrachten die minder dan 50 procent tewerkgesteld willen worden, maar dat is niet altijd evident in een schoolcontext.

Ik heb een voorstel, gekoppeld aan het lerarentekort. We hebben het er al over gehad vandaag. Heel veel zorgleerkrachten moeten voor de klas gaan staan. Heel veel taken van die zorgleerkrachten kunnen niet meer worden uitgevoerd. Die leerkrachten moeten effectief – als ze verbonden zijn aan een school – weer aan het werk worden gesteld, misschien 20 of 30 procent, volgens de mogelijkheden. Ik merk dat sommige leerkrachten dat nu doen, maar zoals de heer Laeremans zegt, worden zij daar niet voor vergoed. Laat ons daar werk van maken, laat ons dat mogelijk maken zodat die mensen weer voor de klas kunnen staan.

Twee, jullie kennen tijdelijk onderwijs aan huis. De cijfers tonen een grote stijging van het aantal leerlingen dat thuis onderwijs krijgt, dat is zo'n vier uur per week. Het is niet evident om daar leerkrachten voor te vinden, terwijl het wel heel belangrijk is dat die leerlingen ondersteund worden, net om de leerachterstand te beperken. Mijn concreet voorstel is om daar die leerkrachten voor in te zetten, die de stap om voor de klas te staan te groot vinden aan 50 of 100 procent. Geef hun die kans om die opdracht op te nemen. Men kan zeggen dat men leerkrachten die ziek of herstellend zijn, niet bij zieke leerlingen moet inzetten. Ik denk echt dat daar matches mogelijk zijn. De leerlingen die tijdelijk onderwijs aan huis volgen, zijn soms ook om psychische redenen thuis. Dat is al een match. Of iemand die een zwaar accident heeft meegemaakt, kan echt wel ondersteuning gebruiken. Daar zijn matches mogelijk. We moeten de wil gebruiken, in tijden van crisis kunnen sommigen iets meer.

Minister, ik ben benieuwd of u bereid bent om die twee voorstellen mee te nemen in de onderhandelingen met de onderwijsverstrekkers en de vakbonden. Het zijn twee concrete zaken die voor sommige mensen echt het verschil kunnen maken, zeker voor de leerlingen. Ik hoor graag wat u daarover denkt.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Het is belangrijk om snel vooruitgang te maken in deze problematiek. Het is al vaker aan bod gekomen in de commissie, zoals de heer Laeremans aangaf. Ik heb – en u ook wellicht, minister – schrijnende verhalen gehoord. Hoe is het in godsnaam mogelijk dat zoiets vandaag nog bestaat. Het gaat er mij om het lerarentekort een stukje op te lossen, maar ook respect te betonen voor mensen die vaak al twintig, dertig jaar alles gegeven hebben in hun lerarenambt en aan het einde van hun loopbaan als het ware gedumpt worden – of dat gevoel hebben, maar in de feiten is het zo. Dat kunnen we eigenlijk niet maken.

Mevrouw Vandromme heeft een paar concrete voorstellen gedaan. Ik wil even wijzen op een weeffout, maar het was een stukje de vraag van de heer Laeremans, en vraag om dit eventueel aan te passen. In het langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische redenen wordt gesteld dat een geneesheer-specialist moet verklaren dat je op het einde van je loopbaan niet meer voltijds kunt werken.

Dat is wat er moet worden verklaard. En toch moet dat elk jaar worden herhaald. Ik vind dat heel erg vreemd. Ofwel is het het ene ofwel het andere. De werkelijkheid is dat het niet het ene of het andere is. Je kunt vaak niet garanderen dat iemand nooit meer gaat kunnen werken. Je kunt er misschien een percentage op plakken: ik geef je 50 procent kans, of 70 procent kans. Dat is een mogelijkheid.

Ik zou eigenlijk willen voorstellen om in dat stelsel langdurig verlof voor verminderde prestaties om medische redenen in die clausule, zijnde een geneesheer/specialist verklaart dat je tot het einde van je loopbaan je werk niet meer kunt opnemen, een soort waarschijnlijkheid op te nemen. Zoals je daar zegt: 'verklaart dat tot het einde van de loopbaan het werk naar alle waarschijnlijk of in zekerheid niet meer voltijds opgenomen kan worden'. Want ik stel vast dat heel wat geneesheren daarop vastlopen. Zij stellen dat ze niet kunnen garanderen – bijvoorbeeld van iemand met kanker die hersteld is maar nog vermoeid is – dat zo iemand nog voltijds gaat kunnen werken. Maar het omgekeerde ook niet, en dat maakt het heel moeilijk.

Bent u bereid om die clausule te laten aanpassen in dat stelsel? Dat gaat over een paar honderd mensen, de budgettaire impact is volgens mij heel beperkt. Het is misschien wel een besparingsopportunity. Het is veel interessanter als mensen een stukje kunnen werken dan wanneer ze niet werken, met alle problemen van dien. Dat is een concrete vraag: om die clausule in dat stelsel aan te passen zodat meer mensen daaraan onderworpen kunnen worden en die voor een stukje ook de geneesheer/specialist niet voor een onmogelijke situatie zet, namelijk de verklaring dat iemand nooit meer voltijds gaat kunnen werken. Want eigenlijk kun je dat niet vragen aan een specialist. Maar een paar procent van de mensen zal in dat geval zijn, maar de meeste mensen zijn in onzekerheid of dat al dan niet nog ooit zal lukken. Dat was de concrete vraag die ik bijkomend wilde stellen.

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (Vooruit): Het gaat om een conceptnota die tijdens mijn ziekteverlof is behandeld. Ik was er dan niet. Mijn dankbaarheid gaat uit naar collega Vandromme, die deze lacune in de regelgeving heeft aangekaart en uitgewerkt naar de commissie. Ze heeft heel mooi werk geleverd. Er is in de commissie ook heel ruim over gedebatteerd in die periode. Als ik me niet vergis, collega Vandromme, zijn er ook twee hoorzittingen gehouden met de vertegenwoordigers van de werkgevers en werknemers in het onderwijsveld.

Zoals jullie weten, steunen we de voorstellen in de conceptnota. Wij willen erop wijzen dat het al enkele maanden geleden is dat deze conceptnota op tafel lag. Tot vandaag hebben we nog geen concrete resultaten gezien van deze werkgroep. Is dat zo, is dat niet zo? Wie zit er in die werkgroep? Hoe vaak komt die werkgroep samen? Ik vraag om die werkgroep en dat dossier verder aan te pakken. Dat is

nodig. De tussenkomsten van de diverse collega's hebben dat aangetoond. Het gaat niet over onnoemelijk veel mensen die tussen de mazen van het net vallen. Maar het zijn er wel voldoende, vaak in pijnlijke situaties, zoals de collega's hebben aangehaald. Het is noodzakelijk om daar zo snel mogelijk werk van te maken.

Vandaar: wat is het verdere stappenplan dat gevolgd zal worden ter verdere uitwerking van dit regelgevend kader? Wat is de betrokkenheid van die werkgroep? Kunt u daarover extra uitleg en duiding geven, minister?

Karolien Grosemans (N-VA): Ik kom nog even tussen namens onze fractie. We hebben inderdaad, collega's, die problematiek vorig jaar uitgebreid besproken in twee hoorzittingen. De cijfers tonen aan dat het aantal langdurig zieken stijgt, ook in het onderwijs. Uit een recent jaarverslag van AGODI blijkt nog dat het aantal onderwijspersoneelsleden dat een beroep doet op langdurig verlof voor verminderde prestaties met 13 procent steeg ten opzichte van het voorgaande schooljaar. En in die besprekingen kwam heel duidelijk naar voren dat er meer flexibiliteit zou moeten zijn. Langdurig zieke leerkrachten kunnen vandaag enkel aan de slag met een instapperpercentage 50 procent terugkeren, en dat is voor velen te zwaar. Daarom denk ik dat het goed is, minister, dat u met die werkgroep laat onderzoeken hoe we die re-integratie van die langdurig afwezige leerkrachten kunnen versterken, zodat we die schrijnende toestanden kunnen oplossen.

Tegelijkertijd wil ik toch ook nog even onder de aandacht brengen dat we zeker rekening moeten houden met de schoolcontext. Ik herinner mij nog heel goed het luik met de onderwijsstrekken, die zeiden dat men heel voorzichtig moet zijn, dat het nu al niet simpel is om die personeelspuzzel te leggen, dat men daar dus goed over moet nadenken. Last but not least is er natuurlijk ook het pedagogisch comfort van onze leerlingen. Als zij één vak hebben dat door drie of misschien zelfs vier leerkrachten wordt gegeven, dan is dat natuurlijk ook iets wat we liever niet willen.

Ik wou dat het heel eenvoudig was, want dan was het allang opgelost. Ik denk echter dat we daar de tijd voor moeten nemen. We moeten natuurlijk wel doorwerken, maar we moeten iedereen rond de tafel kunnen krijgen om met een goed plan te komen. Collega Laeremans deed het voorstel om een derde systeem te creëren. Ik denk dat we daar niet op mogen vooruitlopen, dat we echt moeten afwachten wat er in die werkgroep wordt besproken. Ik stel voor dat we ons daar dan nadien met de commissie over buigen. Ik ben ervan overtuigd dat iedereen in deze commissie daar een goede oplossing voor wil vinden.

Minister, ik weet niet of u dat vanbuiten weet, maar over hoeveel personen gaat het eigenlijk? Dan bedoel ik het aantal herstellende leerkrachten die voor minder dan 50 procent graag opnieuw aan de slag zouden willen gaan. Hebben we daar enigszins zicht op? Het is immers niet onbelangrijk om dat te weten.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik wil me nog heel even aansluiten met een thematiek die ik ook heb aangehaald in vorige legislaturen, in het kabinet, maar ook in het parlement, en ook bij de vorige keer dat we hierover hebben gesproken, namelijk de werking van Medex. Er zijn artsen die echt hun werk doen, maar er zijn ook artsen waar het toch niet altijd even klantvriendelijk, patiëntvriendelijk verloopt. Ik moet het eigenlijk op die manier uitdrukken. Ik krijg toch nog regelmatig berichten van mensen die echt met vuistdikke dossiers in universitaire ziekenhuizen zitten, bij dokters die toch niet van de minsten zijn, maar waar men echt voor medische raadsels staat. Het onderzoek door de controlearts voor op pensioenstelling gebeurt dan eigenlijk op een weinig doortastende manier. Die roetsjt zo eens door die bundel en velt dan een administratief oordeel. Nogmaals,

ik zeg niet dat dat alle artsen zijn, integendeel, maar het komt nog voor, en dat werkt voor die mensen echt heel demotiverend.

Er zijn ook mensen bij waar het nu nog niet lukt, maar die we in de toekomst wel opnieuw kunnen gebruiken en die opnieuw willen worden ingeschakeld. Dat is misschien wel iets dat u bij uw federale collega van Pensioenen kunt aanhalen. Ten eerste gaat het over dat onbeperkt bijverdienen na het pensioen, iets waar u al lang op hamert. Ten tweede gaat het over mensen die op een bepaald moment uitvallen, die dan op pensioen worden gesteld, maar toch opnieuw willen worden ingeschakeld, bijvoorbeeld nu op deze manier. Dat moet men opnieuw mogelijk maken, want dat is weer iemand extra die terugkomt. Collega's, laten we eerlijk zijn: als we iemand uit een dergelijk stelsel, uit pensioen opnieuw kunnen inschakelen, waarom niet? Dat is een extra thema dat ik hier toch nog wou inbrengen, naar aanleiding van zaken die ik in het verleden ook heb gebracht.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Er was de vraag naar specifieke cijfers. Die heb ik nu alleszins niet bij de hand. Mijn excuses ook omdat ik nu niet onmiddellijk op alle vragen kan ingaan, eenvoudigweg omdat we met de partners ter zake wel een engagement hebben afgesproken en dat 'work in progress' is. Het is natuurlijk moeilijk om jezelf in dezen een timing op te leggen, aangezien je afhankelijk bent van de inbreng en de bereidwilligheid van de partners. Wij hebben wel voor ogen dat we tegen het zomerreces met een plan van aanpak zouden komen, waarbij we zo veel mogelijk van die problematieken willen meenemen. Er werden hier concrete voorbeelden of voorstellen aangehaald. Vandaag is de regeling inderdaad vrij binair. Ik denk dat ik dat ook al heb gezegd. Wanneer je uit ziekte wilt terugkeren, heb je de keuze tussen voor 100 procent of voor 50 procent aan de slag gaan. Dat is heel beperkend. Laten we die mogelijkheden verruimen, ook op andere locaties en met een andere invulling.

Soms kan dat zijn dat je opnieuw aan de slag kunt, maar meer nabij, dus niet zo nodig op de school van voorheen, maar misschien op een andere locatie. Ook wat betreft de taakinvulling moet er toch wat creativiteit aan de dag worden gelegd. Ik denk dat er altijd een winstmogelijkheid in zit. Heel de problematiek is natuurlijk verweven met federale bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Je hebt ook heel de regeling rond ziektevergoeding. Voor ons is het natuurlijk zo dat we in velerlei gevallen de uren die wij voorzien hebben voor leraars, meestal op verschillende locaties, zelfs niet meer ingevuld krijgen, hoewel die middelen wel voorzien zijn. Elk uur dat we ingevuld kunnen krijgen door mensen uit de betrokken doelgroep, is een bonus voor de betrokken persoon. Dat faciliteert ongetwijfeld ook de re-integratie bij een terugkeer uit ziekte en is voor ons onderwijs ook altijd een uur gewonnen, zeker gelet op het lerarentekort.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, dank u voor uw bijkomende antwoord. Dank u, collega's, om aan te sluiten. Ik denk dat we over alle partijen heen in dezelfde richting denken.

Minister, ik heb genoteerd dat u tegen het zomerreces zou willen landen. Ik hoop dat u dat even goed kunt als met de cao die u daarstraks hebt voorgesteld, waar toch ook heel wat uit de brand is gesleept dankzij financiële middelen van de Vlaamse overheid, natuurlijk. De mogelijkheid dat leerkrachten, als ze dan toch maar aan een beperkt aantal uren opnieuw kunnen starten, dat desnoods kunnen in een andere school in de buurt, lijkt mij heel logisch. Je ziet nu tal van vervangingsopdrachten waar men niemand voor vindt. Als zo iemand dan toch eens een paar uren zou kunnen lesgeven tijdens een trimester, zou dat al zeker de frustratie van die personen omdat ze thuis niets zitten te doen, verhelpen. Dat zou al veel

helpen. Het zou ook financieel helpen, want zij zitten vaak in moeilijke situaties. Ik ben er echt voorstander van dat men breder kijkt dan alleen maar naar de vastgeroeste uren die men heeft en dat alleen maar zo een oplossing zou kunnen. Ik hoop dus dat jullie flexibel genoeg zijn om oplossingen te bieden, want veel mensen hebben daar echt wel behoefte aan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.